

ԱՐԱՔԻ ՆՈՒԱԳԱՌՈՒՄԻՐԸ

Այս ընկերությունը կազմուած է 1902 յուլիս 1ին . ինչպէս ուրիշ շատ մը ընկերութիւններ նոյնպէս այս ալ ներքին կռիւներ ունեցաւ 1903 հոկտ. 5ին հաղիւ թէ հասարակութիւնը լսած էր նուազախումբի մը գոյութիւնը եւ ահա երկուքի բաժնեկցաւ : «Արաք» նուազախումբէն վիժածները կուղէին հայ բրոֆէսէօր մը ունենալ , յիշուի գովելի էր հայկական նուազախումբ մը հայ առաջնորդով մը բայց, Արաք-եանները նկատի առնելով զանուած հայ ու Եւրոպացի բրոֆէսէօրներու կարողութիւնները որոշեցին եւրոպացիներ ընտրել որ Եգիպտոսի բոլոր հասարակութիւնն ծանօթ եւ հայասէր խաղաղ մըն է , բրոֆ. Բուրդին , եւ ահա օգոստ. 30ին իրենց մի քանի ամսուան ուսած եղանակին ցուցնելու համար ի նպաստ «Արաք» նուազախումբին ԿԱՌԱՅԱՆ հայկական ողբերգութիւնը ներկայացուցին , հեղինակութիւն անմահ Մ. Պէշիկիշլարեանի որ շատ յուզեւ էր , շատ յաջող , յուսուածէն աւելի . միջնարարներուն հայկական եւ եւրոպական տարբերութիւնը նուազեցին , յուսալի է որ աւելի առաջ երկուք քանի որ սրտերնուն մէջ յառաջագիտութիւն բառը հիմ դրած է . վերջապէս Գահիրէ ալ ունեցաւ իր հայկական մասնաւոր նուազախումբը ԱՐԱՔՍ անուան տակ :

Այս առիթը կուգիմ քիչ մըն ալ ներկայացման մասին գրել . կիրակի օր ժամանակէ առաջ քաղաքիս Շարա Ապտիւլ Ապիզ հրապարակին վրայ գրաւուած եգիպտական թատրոնը լեցուած էր երկսեռ խումբ բազմութեամբ , շատ անգամներ այդպիսի բազմութիւն եղած չէ , անհամբեր կսպասէի «Արաք» նուազախումբին որոտալից քայլերդին : Ժամը 9ին ահա հնչեցուց հայերու սրտին մօտիկ Շարալանայ դաշտին երգը Բաւր ԽՐԱՍԱՆ : Վարագոյրը բացուեցաւ աւտարանը բերդ մըն էր իսկ խաղին դիւցազնը Կոռնակ , որ Պ. Սմբատը ստանձնած էր , շատ յաջող կերպով կատարեց , իսկ ներսէս Մանաւազեանցի դերը Պ. Սիրունեանը կատարեց շատ բնական , աւելորդ կը համարեմ

այս մասին գրելու , որովհետեւ հայութեան ծանօթ դէմքերէն է Վահան Ամատունի դերը Պ. Պ. Գալֆանեանը , իսկ Զաւէնի դերը Պ. Յ. Գրիգորեանը ստանձնած էին , լաւ կատարեցին իրենց չարժուածքի մէջ եւ որոշ հնչեցին խօսքերը . նոյնպէս ծերունի Վաղարշի դերը Պ. Երուստիկը կատարեց կատարեալ ծերունիի մը պէս , վերջապէս ամեն ինչ կատարեալ էր , Գալով ներսէսի որդուց Հեղիկ եւ Յուլիի դերերը երկու պարտիկներու տրուած էր Պ. Մ. Հիւսէյնիսեան եւ Պ. Հ. Կիւլլապեանի այնչափ բնականօրէն կատարեցին որ ժողովուրդին աչքերէն յուզման շնորհիւ վաղցուցին որոտալից ծափահարութեան հետ : Աւանդական զաւիշտի տեղ աւելի փայլուն ըլլալու համար «Արաք» նուազախումբի Գործ. Վարչութիւնը նորութիւն մը ընելու համար Սինէմա-թօկը փոխած էր , երեքտրիկով դեղնիկ շարժուն պատկերներ . վերջապէս ուրախ ենք ըսելու թէ ափ մը երիտասարդներ կարողացան յաջող կերպով ներկայացուել տալ եւ ժողովուրդը զոհ սրտի տպաւորութեան տակ մեկնեցաւ Թատրոնէն , միշտ սա հարցումը ընելով «արդեօք մէյմին ալ երբ ներկայացում կայ :

Գահիրէ ԳիՄ ՏԻՆ

ԱՆՈՐԱԿԵԼԻ ԽՄԲԱԳԻՐԸ

Գահիրէէն Պ. Դիտակի կողմէ որդացեալ Շահին եւ Զիլֆեանի սգահանդէսի նկարագրութիւնը Խաւաթին մէջ կարգաւոր Սրբազան պարտք մը կը դրած խմբագրի մը վատութիւնը հրատարակել :

«Մշակոյց» թերթի մէջ Վառնայի մասնախումբի կողմէ գրկուած պարսաւագրի եւ թէ Գահիրէի սգահանդէսի ծանուցումի չհրատարակուելուն պատճառն եւ գաղտնիքն շատերու եւ գլխաւորաբար Գահիրէաբնակ հայերուն մօտ մնալուն համար , ես կուգիմ պարզել :

Աքքիայի բանտը զանուած միջոցի որդացեալ Շահինի հետ Մուշէն Աքքիա հասան Կղպէն եւ Սայատը , այս

վերջինները իրենց հայրենակից եւ բարեկեցիկ բարեկամ մը ունէին Գահիրէ : Իրենք վերջին ծայր թշուառ ըլլալուն համար ինձ դիմեցին խնդրելով որ իրենց բարեկամ Տ. Մ. Գ. ին նամակ մը գրեմ , վիճակին պարզեմ եւ օգնուեմ իրեն մը խնդրեմ : Ես իբր հայ եւ իբր բաղդակից ի հարկէ չպիտի մերժէի իրենց առաջարկին , քանի որ պէտք եղած դիւրութիւն (կեղծ հասցէ) ունէի , եւ թէ իրենց թշուառութեան ահա նստես էի :

Տ. Մ. Գ. հասցէն շատ որոշ էր եւ վստահ էինք նամակին իրեն հասնելուն : Գրած նամակնուս պատասխան եկաւ , որուն մէջ կըսէր : «Ձեր պետքերուն յատկացուելու համար հինգ անգլ. օսկր դրկեցի» : Նամակին մէջ ոչ փոխ-գիր ոչ մասնաւորութիւն ոչ թղթադրամ կար : Ես անպայման կերպով վստահ էի այն վաճառականին որուն հասցէով եկած էր նամակն : Նամակատան հարցնել տուի , իմ հասցէն պարզեմ եւ քանի որ Տ. Մ. Գ. նախապէս իսկ մի նախապայմաններէ վերջ , ստիպուեցանք երկրորդ նամակաւ մը հարցնել Տ. Մ. Գ. ին թէ 5 օսկր ինչ միջոցաւ զրկած էր : Նամակնուս պատասխան առինք որուն մէջ կըսէր . «5 օսկր զրկած եմ ձանկրելուս ցոյց տուած հասցէով» : Նամակնիս երրորդեցինք եւ չորրորդեցինք նորէն նոյն խօսքը , ուրիշ ոչինչ : Հինգերորդը նամակի պատասխան նորէն նոյն ըլլալով , Կղպէն եւ Սայատը սկսեցին իմ վրայ կասկածել թէ , իրօք 5 օսկր դրկուած է եւ եւ իւրացուցած եմ , քանի որ Տ. Մ. Գ. իրենց վստահելու մէկն էր . ուստի չէր գրել : Չը մոռնալ լսելու թէ , Տ. Մ. Գ. ի ձեռագրին ոչ Կղպէն ոչ Սայատին եւ ոչ ինձ ծանօթ էր :

Կղպէն եւ Սայատ իրաւունք ունէին իմ վրայ կասկածելու , ես արդէն վաղուց զղջացած էի ըրած բարեբախտ , քանի որ ոչ թէ 5 օսկր իւրացնել այլ ամբողջ նամակներու կրկնակի եւ եռակի ծախքեր ես ըրած էի , եւ թէ ձեռքով պատրուաւ արտաւորման վիճակին նմանակած էի . որովհետեւ խնդրեմ ամբողջ քանակներուց պաշտօնէից եւ ոտիկանաց մէջ տարածուած էր . եթէ ինձ համար միտնարու-

թիւն մը կար այն էր թէ չատ քիչեր կը կասկածէին որ այդ գումարը իւրացուցած ըլլամ :

Կղպէն եւ Սայատ համոզել անկարելի եղաւ ինձմէ դրամը կը պահանջէին , Շահինի բնկերներուս եւ հայ բանտարկեց միջամտութիւնը ի դուր : վերջապէս հաղարպետին բողոքեցին : բայց սա իբր փաստ մէջտեղ եկած նամակներով 5 օսկր ինձմէ չպահանջեց , որովհետեւ ինձի լաւ դիտել որ անկարելի է ես այդ խնդրեցու 5 օսկր իւրացուցած ըլլամ : Երբ խնդրեմ կատարութեան հասաւ բարեկութիւնս եւ զայրոյթս չափ չունեցաւ , կը մտածէի թէ ի՞նչ էր Տ. Մ. Գ. ի նպատակը որ այսպէս պատուոյս հետ խաղաւ ուղից :

Ամիսներ տարիներ անցան , ընդհանուր ներում եղաւ Կղպէն եւ Սայատ բանտէն ազատուեցան ու ես բանտ մնացի : Իրենք ուղղակի Գահիրէ կրկնուեւ Տ. Մ. Գ. ին հիւր կըլլան , Տ. Մ. Գ. կը գանգաւոր որ իր զրկած 5 օսկրին համար միայն երկտող ընկալալիք մը զրկած էին եւ այլեւս նամակ մը գրած չէին : Իրեն գանգաւորն առիթ կուտայ Կղպէն եւ Սայատի արդէն ունեցած գիտաւորութիւնը պարզելու եւ մանրամասնաբար կը պատմեն անցուղաբան իմ եւ իրենց մէջ : Տ. Մ. Գ. կապչի եւ կը զարմանայ սուղի ունեցած վատութեան եւ խաչադողութեան , եւ անհուն վիշտ կղզայ զուր տեղ պատուոյս արտաւորման պատճառ զանաւորուն :

Տ. Մ. Գ. երբ Կղպէն եւ Սայատի առաջին նամակը կստանայ , իսկոյն 5 օսկր կը յանձնէ Եգիպտոսեանին եւ կը յանձնարարէ նամակով մը զրկել ցոյց տրուած հասցէին : Ե. Թորոսեան 5 օսկր փառաւորապէս կը գրպանէ եւ նամակ մը կը գրէ թէ «5 օսկր դրկեցի» : Ինք կեղծ հասցէ մը ցոյց կուտայ . րպէս զի մեր կողմէ զրկուած նամակներ իրեն ձեռքը հասնին ուղղակի եւ ինքը ուղղակի պէս պատասխանէ . «միշտեւ մենք կը կարծենք թէ նամակի գիրն եւ հասցէն Տ. Մ. Գ. ին է :

ԲՈՒՐԻՔ ՀԱՅՐԵՆԱՍԵՐԻ ՎԵՐԷԻՆ ԽՍԻՐԸ

(Շար. 66 թիւէն եւ վերջ)

«Խօսք» Յունաստանի , Բուլղարիայի , Սերբիայի , Չեքոսլովակիայի եւ Ռումանիայի մասին է : Իմ միայնակեցութեանս մէջ ուսումնասիրած լինելով Բալկանեան թերակղզու քաղաքը , ես զարիս եմ մեղ համար խիստ տխուր եգրակցութեանս . ամեն բանից առաջ անխուսափելի է մեր պարտութիւնը : Եւ միթէ Գունաստանի հետ ունեցած մեր պատերազմը խայտառակութիւն չէ՞ մեղ համար : Այդ պատերազմը ամօթալի՞ յաղթութիւն էր : Բայց , ուրիշ անգամ , Սլլահը ինքը ազատի իմ հայրենիքս այդպիսի մի յաղթութիւնից : Աւելի լաւ է , սակայն , տեսնել , թէ մեր զբաղները այս քանի տարուայ ընթացքում ինչ ի՞նչակի հասան : Յունական թագաւորութեան բնակչութիւնը երկու միլիոնից բարձրացել է երեք եւ կէս միլիոնի , որ նշանակում է , մեկ եւ կէս անգամ մեծացել է : Ֆինանսական տեսակէտից մեր զբաղին առաւել լաւ պայմանների մէջ է գրուած , քան մեր չայսպէս ասած , թիւեր պետութիւնը : Իւրաքանչիւր տարի այդ թագաւորութիւնը հինգ միլիոն ֆրանկի ինայոյդութիւն է անում , որովհետեւ ունեցած հարկեր միլիոնի եկամտից ծախսում է միայն իննսուն եւ հինգ միլիոնը : Ներկայումս , նա կարող է դուրս հանել միլիարդ երկու հարիւր հազար զինուոր , իսկ նաւատորմիդ հասել է հարիւր գնահազան տեսակ նաւերի» :

Այդ կողմից պակաս չէ նմանապէս եւ Սերբիան , որի բնակչութիւնը հաշոււմ են չորս միլիոն եւ

Ֆինանսական վիճակը՝ ոչ աւելի վատ , քան յունականը : Իսկ մի բան , որ ամենից աւելի է աչքի ընկնում այդ երկրում , այդ նրա զինուորական կազմակերպութիւնն է , որովհետեւ ընդամենը մի ամսուայ ընթացքում նա կարող է զինուորել չորս հարիւր հազարից աւելի զօրք : Նայել Բուլղարիայի վրայ , որի բնակչները ոչ թէ օրով , այլ ժամով է աճում : Այժմ , նա արդէն երեք միլիոնից աւելի բնակիչ ունի . իսկ եկամտանիքը՝ աւելի են , քան Սերբիային կամ Յունաստանինը : Պատերազմ վարելու համար նա ունի չորս հարիւր հազար լաւ կրթուած զօրք : Եւ վերջապէս , Գալաքսիդ , այդ փոքրիկ «անհանգը» երեք հարիւր հազար բնակչով ամեն ժամանակ կարող է զէնքի տակ ստնել քառասուն հազար փորձուած ու վաւթ լեռնիցիներ :

«Ահա , այս ամբողջ սարսնեցուցիչ ոյժը ամեն լուրջ պատրաստ է մեղ վրայ խորտակուելու եւ մեղ սրբելու երկրի երեսից : Ո՞վ չէ իմանում , որ Բուլղարիան դաշինք ունի կապած Գալաքսիի հետ պատերազմի դէպքերի համար : Միեւնոյնը գոյութիւն ունի նաեւ Սերբիայի ու Բուլղարիայի միջեւ : Հոգուց աչքերով ինչ որ խոշոր դէպքեր եմ նախատեսում , ես լալիս եմ դառն արտասուքներով , որովհետեւ հայրենիքս տեսնում եմ բոլորեւթուած կրօնաման հրդեհով :

Ամբողջ կիսաբիւս մէջ երկու մարդ եմ միայն ճանաչել , որոնք ամեն ժամանակ պատրաստ են եղել իրենց հողին տալու հայրենիքի փրկութեան համար : Դրանցից մէկը չկայ այլեւս , նա միտել է օտար երկրում : Դա Զիւմալի փաշան է : Սակայն , որքան մեծ է ուրախութիւնս , որ միւս բոլորեւթու-

հոշակաւոր Յուլազ փաշան չորսնայցաւ աքսորի մէջ անվտանգ ընկաւ ազատութեան երկրերը : Մարաշիստ Յուլազ փաշան , որ ժամանակով Սուլթանի սերելին էր եղել եւ որը քիչ ծառայութիւններ չէ մատուցել իւր հայրենիքին , թշնամիների ամբաստանութեան շնորհիւ , դատի ենթարկուեց , դատապարտուեց մահուան պատիժի . սակայն , Սուլթանի վերութեան արժանանալով , մահուան պատիժը փոխուեց ցմահ բանտարկութեան Դամասկոսի բերդում , ուր եւ ուղարկուեց ամենախիստ պահպանութեան տակ : Դորա վրայ շատ ժամանակ չանցած , ահա լսում եմ , որ նա արդէն ապահովութեան մէջ է : Յուլազ փաշան այնքան հետաքրքրական անձնաւորութիւն է եւ խոշոր ոյժ , որ արժէ փոքր ինչ աւելի հանգամանօրէն խօսել նրա մասին , եւ հենց այդ պատճառով էլ ցանկանում եմ քեզ ծանօթացնել իմ այդ բարեկամին հետ :

«Շատ ժամանակ դեռ չէ անցել այն օրից , երբ քաղաքում լուրեր էին չրջում , թէ Յուլազ փաշան անկարող լինելով տանել իւր կիսաբիւս քանի պայմանները , մօտ է մահուան , մինչեւ իսկ խօսում էին նրա արդէն մեռած լինելու մասին : Մինչդեռ իրապէս , դրանցից ոչ մէկը գոյութիւն չունէր : Այժմ արդէն պարզ է , որ նրա Եւրոպացի բարեկամները , որոնց մասին ինքն եւս , անչուշա , մտածում էր , օգնեցին նրա ազատութեան : Բաջաբիւս չերեզի փախուստը առատ նիւթ մատակարարեց այլ եւ այլ ենթադրութիւններին , ի միջի այլոց , ասում են , որ նա այն ընկերութեան գլուխ կանցիլ , որը հիմնիլ է հանգուցեալ Մահմուդ Տամազ փաշան : Այդ լուրը մասնաւորապէս յամառ կերպով պիտի ունէր : Եթէ առաւել մանրազնին աչքով քննենք այդ

Աւելորդ է ըսել թէ Տ. Մ. Գ. պէտք
եղած կերպով չէ նախատես եւ կանա-
քէ եղելէ Թորոսեանը իր ըրած գողու-
թեան եւ վատութեան համար, բայց
5 ոսկին նորէն Թորոսեանի կողմէն
կը մնայ :

Բանտէն ազատուելէս վերջ երբ Գա-
հրէ հասայ, փութացի Տ. Մ. Գ. տեսնել
իր նպատակին հասկնալու : Բայց Տ. Մ.
Գ. առանց ինք խօսելու միջոց առաւ
ինքը իր ցաւակցութիւնը յայտնեց եւ
հազար ներդողութիւն խնդրելով սկսեց
պատմել խնդիրը : Եւ միայն փափա-
քեցայ հետեւանց տեսնել այդ անբա-
րոյականացած արարածը, երբ լսարկում-
նեւս ինձ ցոյց տուին, չի գիշա-
նեցայ երկու խօսք ըսել իրեն այլ
պետէն թիւցի : Եւ շատ լաւ զգաց
թուիքս չարժանիքը :

Այս գէպը ողբացեալ Ծանկնին շատ
ցաւ եւ վիշտ պատճառած էր : Երբ
հետեւ ինքը լաւ կը ճանչնար Տ. Մ. Գ. եւ
զիս, երբ ինքը Գահրէ կուգայ եւ
կողմնակիցը կը հասկնայ, հայոց
սրճարանի մէջ քանի մը հայկու-
նակայութեան կը թքէ եղիշէ
Թորոսեանի երեսը, կը նախատես
հրէշ, խաչադող եւ այլ մակդե-
րով կը մկրտէ զինքը : Թորոսեան լու-
ռու մունջ կը կլլէ Ծանկնի բոլոր նախա-
տինքները, քանի որ իրեն 5 ոսկին
յանձնողը Գահրէի հայութեան վտա-
հուկընը կը վայելէր, եւ թէ ցարդ
կենդանի վկան է Թորոսեանի այդ վա-
տութեան եւ խաչադողութեան :

Ահա Ե. Թորոսեան ողբացեալ Ծա-
նկնին (գերեզմանէն անդին) վրէժ լու-
ծելու պատճառաւ Վառնայի Եանձնա-
խումբի պարտաւարները եւ Գահրէի
սպանդանիքի ծանուցումն չի հրաա-
տարակեր :

Ե. Թորոսեանի նման արարած մը
եւ խմբագիր մը ինչ անուշով որակել,
աղնիւ ընթերցողաց կը թողում :

Յ. Կ. ՃԱՆԿԻՒԼԵԱՆ

ՀԱՅԿԱՅԻՆՆԵՐԸ

— 3 —

Պարկեշտութեան տարրական սա-
մանը չը ճանչցող, լըբութեան, սր-
կայութեան ծանօթ շփոխները մեզմէ
պատասխան ստանալու պատելն եր-
բէք չպիտի արժանանան : Երբեք
մեր ընթերցողաց ինչ հարկ կայ կրկին
ծանօթացնել, երբ իրենց ստորագրու-
թեամբ ինքզինքնին ծանօթացուցած
են արդէն : Մենք կը պատասխանենք
եւ պատրաստ ենք միշտ պատասխանել
միայն մարդոց, որոնք ու եւ խնդրոյ
առթիւ խելահասութեն մեզ լուրջ հար-
ցումներ կուղղեն եւ տրամաբանօրէն
պատասխանի կը սպասեն :

Մենք դռն իրողութիւններ եւ ող-
բալի ճշմարտութիւններ հանրութեան
ներկայացուցած աստիճան անոնց ան-
հրաքին սպացոյցները արդէն մեր
ձեռքին մէջ ամփոփած կըլլանք, ապա-
ցոյցներ որոնք ոչ ստահակներու հայ-
հոյութեամբ եւ ոչ յիմարներու սպա-
նակեքներով չեն ցնչուիր :

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՌՈՒՄԻՆԻՍՏԻՆԵՐԸ մէջ Առաջնորդութիւն
մը կազմակերպելու պաշտօնը յանձ-
նուած է Պրոէկտի առաջնորդ Տ. Յով-
հաննէս Կարապետի : Սրբաբանի : որ Պրո-
էկտի առաջնորդ մնալով հանդերձ իր
Պատր. Փոխանորդ Ռուսմանյանց ա-
ռաջնորդութիւնը կազմակերպել պիտի
կրկնայ : Պրոէկտի նման Ժողովը իր այս
որոշումը փութացուցած է Պրոէկտի
կեղեցեղուն մէջ երկու շարքի առաջ
տեղի ունեցած խորհուրդներն ստիպե-
լով : Ժողովը մասնաւորապէս պաշտօն
տուած է Տ. Յովհաննէս Կարապետի
որ կողմնակիցը քննէ խորհուրդներն
հեղինակները ցոյց տալու համար, որ-
պէս զի յանցաւորները ընտրութեան
իրաւունքներէն զրկուին : Պրոէկտի
թերթը Սրբաբանի Կարապետի մասին
շատ գովեստով կը խօսին իր ուսակ,
ընդունակ եւ անկաշառ եկեղեցական
մը, միայն անոր այս նոր պաշտօնը
ստանձնելու տարակուսելի կը գտնեն :

ԴՍԻՐԻՎԻՄ ԴՆՋ Գործ անուշով շա-
քաթութիւն մը սկսած է հրատարակ-
ուել : Այս թերթին մէջ Ծանկնի մէկ
հրովարտող հրատարակուած է, որով
Պարսկցի վեհապետը կարծես Թէհրանի
Դավրէթի եւ Պարսկաստանի ուրիշ գա-
ւառներուն մէջ հաստատել մէկ քանի
կեղեցեղական վարժարաններ իր պաշտ-
պանութեան տակ, եւ ուստի կը հրա-
մայէ որ կառավարութեան պաշտօն-
անիւրը աջակցին ու պաշտպանեն այդ
վարժարանները :

ԿԱՎԱՍԹ Թերթին առնելով հետադ-
րական գործակալութիւնները կիմաց-
նեն թէ եղեարթութեամբ մօտ քանի
մը հազար Հայեր հաւաքուելով բողո-
քի ուղած են եկեղեցական կալուած-
ներու մատակարարութիւնը կառավա-
րութեան յանձնելու հրամանին դէմ :
Ոստիկանները եւ զօրքը հայ ցուցա-
բարները ցրուել ուղած են, բայց ա-
ռիւք ընկողնի հարուածներով վի-
րաւորած են մէկ ոստիկան եւ մէկ
զինուոր : Զօրքերը եւ կրակ ընելով
7 հայ սպանած եւ 27 վիրաւորած
են :

ԱՂԻՔԱՆԻՐԱՊՈՒՄ մէջ օգոստ. 16
ին փողոցի մէջ սպանուած է Պետրոս
Պաղտատարեան անուշով երիտասարդը
որ իր հօրը հետ դացած աստիճան ետեւէն
եկող երկու անձանց մարդոց արձա-
կած գնդակին զոհ եղած է :

ՆԱՏԻՎԻՍՏ Զայ դերս. խումբը իւր
ամենապիւն շրջանը լրացնելով, փաղը
հինգշաբթի օրէն սկսեալ իւր ձմեռնա-
յին շրջանը կազմի ՍԱՆԻՏԵՆԻԹԻ Թատ-
րոնին մէջ : Իւր առաջին ներկայա-
ցումն է ՍԻՐՈՅ ԶՈՂԸ անուն արա-
մա-գօմէտին, միջնաբերդներու պիտի
երգեն Օր. Քաթիւնա եւ Օլկա : Նոյն-
պէս հաճի Յակոբ ծաղրաշարժ միջկա-
տակներ պիտի ներկայացնեն եւ արա-
մա-գօմէտներուն մէջ ծաղրածուի զե-
րուր պիտի ստանան : Զայ դերս.
խումբը շարքի գոնէ մի անգամ լուրջ
նոր արամներ եւ ողբերգութիւններ
պիտի ներկայացնեն, ներկայացմանց օ-
րերն են երեքշաբթի, հինգշաբթի, շա-
բաթ եւ կիրակի : Գինները Ա. կարգ
1 ֆրանք եւ կանանց 50 ֆրանք, Բ.
կարգ կէս ֆրանք : Կարգի 30 ֆրանք.
Դասն ներկայացմանց համար բաժա-
նորդագրութիւն 0/0 20 զեղով :

ՏԱԽԻԼԻԷ

ՊԱՏԻՎԱՍՏԱՐ ԻՆԹԵՐՎՅՈՒ

— 3 —

Պաշտպանութեան միջոցով միջոցով
տալարը միայն միայն պիտի Մուրա-
խանէն թէլիսի վէ Առաջնորդ ին-
թիւսպը ինչեւ Սօփիայ կ'օտարի-
լէճէ օրին պիտի միջոցով պաշտպան
վարձաւ իսկ ինչ շարքի լաւ ուղ-
րատող գարիւնը մը մարտի տըր :

Թէլիսի օլընաճաղ Մուրախանէն-
նին միջոցով է՛ն միջոցով թարթիք
միջոցով տէլիսի տիր : Փագաթ անըն
թէլիսի խուսուսընտա հիւքի մէջ
իգթիլ իտէն մուսթիլ ինչ մէկ
մէկը Մուրախանէն մէկարիքա-
թըն պաշտպան ներքին հիւքի մէջ
սանդղատար թախտիս թիւթիլ
միջոցով հայլ է՛ն մէկ ինչ միջոցով
թիւթիլ վէ մուսթիլ ինչ միջոցով աշ-
նա զէլիլ վէ մէկուն (Պատգամաւոր)
ինթիլիսի ինթիլ մէկուն միջոցով
միջոցով տիր : Մուրախանէն օլարագ
էկէր մէկուն օլարագ ինթիլիսի
ճահիլ, նատան վէ տիրութեան
պիպէրէ քիմէնթիլ օլար ինթիլ
լէնթիլ օլար ինթիլ ինթիլ մէկուն
կիմէնթիլ մատա, պիտի միջոցով
օլարագ ինթիլ ինթիլ օլարագ ինթիլ
կիմէնթիլ միջոցով հայլ է՛ն միջոցով
նէլիլ վէ ինթիլիսի նագիլ վէ ինթիլ
րիլ :

Պիգ պաշտպանութեան ինթիլ
քիմէնթիլ օլարագ, ինթիլ կիմէնթիլ
Սօփիայ կ'օտարիլ մէկուն
լարն էն միջոցով զէլիլ միջոցով
թիլիսի տիրութեան ինթիլիսի
միջոցով տիրութեան ինթիլիսի
նէլիլ վէ ինթիլիսի նագիլ վէ ինթիլ
րիլ :

Փագաթ թէլիսի ինթիլ քիմէնթիլ
զէլիլ ինթիլիսի մէկուն
օլարագ վէ ինթիլիսի մէկուն
թիլիսի մատա վէ միջոցով մէկուն
թիլիսի մատա վէ միջոցով մէկուն

ամբողջ պատմութիւնը, միւր առաջ կրացուի խիստ
օտարութիւն տեսարան : Ով կը հաւատայ, թէ նախկին
մարաշխանը երբէք էլ մտածած չէ զբաղութիւն
ընկնել երկրաստար թիւթիլի հետ : Այդ զեռաւա-
կան չէ, աւելի ու աւելի յաճախ մնալով սանը,
նա բոլորովին թողնելով պաշտական կեանքը, ի-
րեն բոլորովին նուերեց իւր ընտանեկան գործերին :
«Ապագայ ով չունի թշնամի : Նոյն իսկ Եւրոպա-
յում ոչ ոք չի համարձակուի այդ բանով պարենալ,
իսկ թիւթիլիսի—աւելորդ է միջոցով իսկ խօսել :
Ամենից աւելի նրա թշնամիները Եւրոպա-
յում էին, եւ այդ իւր խիստ բնաւորութեան պատճառով
նա ճշմարտութիւնը համարձակ ասում էր ամենի
երեսին, առանց մի բոլոր անգամ նրա հետեւան-
նիկ մասին մտածելու : Եւ նրա այդ բոլոր թշնա-
միները չէին համարձակուում նրան մօտենալ : Նրա
ամենազօր թշնամիները արդարութեան մէջ էին : Եր-
բանն այս եւ երբեմն այն թշնամիներ պաշտպան հա-
ղիւսանալով հակառակ օրէնքի այդ յափշտակիչների,
բոլոր գաղտնիքներին զինեց իւր դէմ : Երբ Թուրք
փաշան գաղափար պաշտպան յաճախուէր, նա թշնա-
միները օգտուեցին այդ հանգամանքից, միացան եւ
ընդհանուր ոյժով զինուեցին ծերունու դէմ... Բաց-
ուեց մի վրդովեցուցիչ գործ : Բայց ինչո՞ւ խօսեմ
այդ մասին, երբ քաղաքակրթութեան պետութիւններ
մէջ գրանցեց շատ աւելի ծաղրելի բաներ են պատա-
հում : Առանց քաղաքացիութեան վարչոյրը այն բոլոր
ստորութիւններն ու անապատութիւններն, որոնցով
մարդիկ չբնակաւորուի են իրենց, կանոն միայն որ,
զիւսուոր գաղտնադի կարգադրութեամբ (ստացած
իւր կրթութիւնը Պարսկերէն), Թուրք փաշայի սուն
գնացին խուզարկուեցին, ունի ունի խուզարկուեց
համար այն : Հաւատարմի ծառաները չուեցին տա-
նել այդ խաղաղութիւնը, որից եւ առաջացաւ

այն նշանաւոր ընդհարումը, որ ծանօթ է քեզ ար-
դէն իւր մարդկային զոհերով : Իսկ խոսքուած այդ
բոլորից, Թուրք փաշան շատապէս պաշտ, սակայն,
Սուլթանը չընդունեց նրան : Այդտեղ միայն ծերուն-
նին հաւակացաւ, թէ իւր երգը երգուած է արդէն
եւ թէ միջոցով ինքը, երեսի, մասնակից էր նրա
ծերակալութեան կարգադրութեան : Իմանալով այդ
բանը, հէնց այդ պարագայի մէջ արտայայտեց իւր
բնաւորութեան բացարձակ աշխուրթիւնը :
«Ես ինձ յանցաւոր չեմ ճանաչում :— ասել էր
նա :— սակայն, Սուլթանի կամքը թող օրհնուած
լինի : Զերբակալեցէք ինձ» : Այս խօսքերը ամենքն
էլ ինչու՞ են : Ունեք արի, ինքնակալ, վերադար-
ձում քեզ քո ամենալաւ քաղաքացուն : Ճաշի սիւր
զիտելով այդ կատարուած փաստը, իւրաքանչիւր
պատուաւոր թիւթիլ պարտականութիւնն էր այդ
բացակայութիւնն անելու : Նշանակուած դատը
կազմուած էր բացառապէս զինեղալի թշնամիներից,
այսինքն այն մարդկանցից, որոնց ուղղակի ճակա-
տին շատ անգամ ասել էր նա, թէ նրանք ապի-
կաններ ու ստոր արարածներ են :
«Այդպիսի մի գաղտնիք զօրուար էր արդարա-
դատութիւնն սպասել, սակայն, աւելի զօրուար էր
նախկին մարաշխանին» իրեն յանցաւոր ճանաչել եր-
բէք չգործած յանցանքների համար : Նրան գաղա-
պարտեցին որպէս պետութեան դաւաճան եւ, բոլոր
իրաւունքներից, աստիճաններից եւ պատուանշան-
ներից զրկուեց յետոյ, կայացրին մահուան դատա-
միտ : Դատարարութեան ժամանակ, իրեն հա-
ցուած անարգանքների տեղատարափի ամբողջ ըն-
թացքում, նա չի արտասանել եւ ո'չ մի խօսք,
պապանելով պաղարիտութիւնը, եւ միայն կոտր
նստած ժամանակ, բարձրաձայն բացառապէս է. «Իմ
անբաղդութիւնն նրանում չէ, որ ինձ ծերութեան

հասակին մէջ վճռեցին կեանքից զրկել, այդ ոչինչ,
որովհետեւ մահուանից երկու չունեմ, ցաւում եմ
միմիայն նրա համար, որ իմ գաղտնիքները ամենա-
անարգ ու ապիկար մարդիկն են :
«Եթէ Մահուալ փաշայի ետեւից քնացին բոլոր
զօրանները, Թուրք փաշայի ետեւից անշուշտ, կեր-
թան մինչեւ իսկ այն մարդիկ, որոնք այդպիսի բան
մտքներին անգամ չեն անցրել : Եւ հաւակնալի է,
թէ շատ շուտով լոյս աշխարհ կ'այ թիւթիլ պետա-
կան այդ անձնաւորութեան դատարարութեան ման-
րաման նկարագրութիւնը եւ թիւթիլ հասարակու-
թիւնը, անշուշտ, պիտի հառաչի, բայց զօրաղա-
բար, շատ ուշ : Ուղղամիտ գաղտնաբերութեան զը-
նար է պատահել Եւրոպայում անգամ, իսկ թիւթիլ
քիմէնթիլ նա միանգամայն վրդովեցուցիչ է, սակայն,
ինչ վերաբերում է Թուրք փաշայի դատին, այդպի-
սին ներքին ժամանակ իսկ տեղի չէ ունեցել...
«Բայց բաղդը, ինչպէս երեւում է, երես չէր
զարձրել իւր սիրելիից : Այժմ, երկրաստար թիւթիլ
թիւթիլ թիւթիլ ամբողջ աշխարհը տարածած են, թէ
ինչպէս վարուեցին մարաշխան Թուրք փաշայի հետ,
եւ գաղտնիքների վրայ պիտի պայթի մերկացում-
ների ստակալի կոյտ : Փրփրացէք, ով գուք, օրէն-
քի ու արդարութեան թշնամիներ, թէպէտ զեռեւս
ժառանգում էք նրան, սակայն, ծերունի մարաշխա-
նը ձեզ պէտք է քորչ տայ հասարակական գաղտնա-
սանի առաջ, որը թէլիլ չէք ուղում երբէք ճանա-
չացած լինել, բայց եւ այնպէս նա կայ եւ հարկա-
ւոր է նրան պատասխան տալը...
Մերունի աքսորեալ թիւթիլ հայրենասէրը իւր նա-
մակը վերջացնում է այս խօսքերով, որոնք, կար-
ծում ենք, շատ ճիշտ կերպով են պատկերացնում
ժամանակակից թիւթիլին :
ԼԱՋ

լարընը այսպէս ալ թրնա ալմագ տէրէ-
նէսիննէ հրստիեաթը զայս իտէյօր .
վէ պունունլէտէ իթիթիա իթմէյուպ
սօգրու սէօյլէյէյէրին սէտասընը է-
հալիյէ իշիթտիթմէթ իշիւն ինսա-
նիյէթտէն պիպէնրէ քէսանը վէլվէլէ-
յէ թէլվիթ իտէյօր :

Վարնատան կէօնտէրիլէնէթ մէպուս
իշիւն պիթ Մ. Մալեանը նամգէտ կէօս-
թէրտիթ . Ընդհ ժողով տախի տիկէր
իթի ղէվաթլէ անը ինթիսապ իթմիշ
իտի . Ֆազաթ տիկէր իթիսինին իս-
թիթասը իւղէրինէ էհալիսին ղէյի
եալընը Մ. Մալեան իւղէրինէ ճէմ
օլընտը :

Պիգիմ Մ. Մալեանը նամգէթ կէօս-
թէրմէմիթ անա հիւսնի թէվէտէիւնը
չախսիյէմիգտէն նաշի օլմայուպ իլլա
մէգէրիւր իւրմէթի իլլա իտէպիլմէթ
իշիւն անտէն տահա միւնստիպ վէ
մուգթէտիւր ղէվաթ պուլընմատըլըն-
տան տօլայը Ըտը . Պու պիւր հազըգաթ
տըր քի՛ նէ Մալեանըն գըրգ սէնէ-
լիթ իտսիթմէրի վէ նէտէ պիգիմ գա-
նըմըգա սուսամըլ օլան ատիւլարմըլ
ինքեաթ իտէպիլիթ :

Շու հալտէ Մ. Մալեանըն իգթի-
տարը միւսէլլէմ օլտըլը կիպի . անըն
եէրինէ տիկէր պիւր ճահիլին ինթի-
իսպը միլլէթին մէնֆաթընա մա-
զարրաթլը կէօթիկիթիպտէն . անա
զարըն պիւրին գուվէթիթիլլէ Բրօ-
թէսթ իթմէթ վաղիթէսի իլէ միւթէլ-
լէթ պուլընտըլըմըլը հըսս իթմիշիլ .
էվլէթ մէնաթիլ միլլիլէի շախսի
էնթրիթալարա վէ բարթիգանըլա
ֆէտա իտէնլէրտէն տէկիլիլ . պիգիմ
բարթիթիլ ումու էրմէնի միլլէթի
տիւր . միլլէթին մէնֆաթըն պիգիմ
մէնֆաթըմըլ տըր . կազէթամըլ իտէ
միլլէթ իշիւն տիւր :

ԳՈՒՐՊԵԹ

Պունտան իթի հաթիթա մուգատ-
տէմ եազտըլըմըլ իւղէնվաղի համլ
իթմէթտէ օլան պիւր գատընըն
էօլիւսիլլէ սէպէպ օլան թապիպ
թահթը մուհաթէմէյէ ալընմըլ վէ
10000 ֆր. քէֆալէթի նազտէյիե
րապթ օլընմըլ տըր :

Շու միւնստէպէթլէ իլալէ իտէ-
լիլ քի՛ մէլքիւր թապիպ մէհարէ .
թի իլէ պիգէ մարուֆ օլան Տօթ .
Բօթօլ տէկիլ տիւր :

— Շուլատա Պատգամաւոր
ինթիթիապը կէլէնէ բազար կիւ-
նիւ իծրա օլընաճաթ Ըմըլ :

— Մ. Համբարձում հաճի Թա-
րուլիլնեանըն Սիլիստրէտէն պատ-
գամաւոր ինթիթիապ օլընտըլընըն
հալատիսի մէսէրրէթիթիլլէ մու-
ճիպ օլտու . զիւրա քէնտիսի էն
միւսթայիտ պիւր զաթ տըր :

— Ֆիլիպէտէ բազար կիւնիւ
պատգամաւոր ինթիթիապ իծրա
օլընապ . Մ. Կարապետ Էգնաեան
էքսէրիյէթի արա գազանմըլ օլ
տըլընը մուլպիլիթիլ պիլտիլուպ
պու զաթըն միլլի թէսիթաթա
մատտի վէ մանէվի սուրէթտէ
մուսվէնէթտէպուլընմըլ վէ պու-
լընապտաօլտըլըն իլալէ/տէյօր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Թ Ի Ի Ր Ք Ի Ա

Քրուշօվա գրքընընտան սէֆա .
լէթտէ գալան Րուս էհալիսինէ իա .
նէթէն Սուլթան 300 լիւրա իհտա
իթմիշ վէ մէլքիւր շէհրին քիլիսէ .
սինին ինչապընը Էմր էլլէմիշ տիւր .
— Տիւլունը ումուլիէի պիլլէլտիւր .
մէթ իշիւն իտիգիմ օլընաճաթ
վէլի թաստիգ իտէն իրատէ նէլը
օլընտը :

— Երունան սէֆարէթ հանէսի Աթի-
նատան թալիթաթ սլտըլը իւղէ
Պէրուլթա ախիլէն վուգուա կէլէն
իթիթիլալ նէթիթէսի օլտաթ Եան-
մըլ վէ սօյուլմուշ օլան Երունան թա .
պատըլըլարըն իտէլէրի իշիւն Պա-
պը Ալիտէն թալիլնաթ թալէպ
իթմիշ տիւր :

— Թիւրք մէնպասընտան ալընան
թէլէկրաթիարա նազարէն . Սէլսինիկ
վիլայէթի տախիլիտէ թիթօշա
եազըն պիւր պուլկուր շէթէսի
թիւրքաթաթիլի իլէ . վուրուշմուշ
վէ պուլկարլալ տան 12 քիլի թէլէթ
օլըմը տըր :

— Էտիրնէ վալիսինտէն ալընան
տիկէր հալատիսաթա պիւնաէն .
թիւրնօպլը տէհէթէ իլլա իտէն
Պանգիլլիլ նամ շէթէ ղէյիսի Բա-
բօլա նամ քէօյտէ գաթլ օլընմըլ .
— Թիւրք ասթէլլէրի թէքրար վա-
սիլիթօս նամ մահէլի գապթ իթ-
միլլէր :

— Քիւրտէրտէն միւթէլլէթիլ Հա-
միտիէ հայտուտ սիւվարիսին պի-
լիլնի ալայը «նալէրանը հազրէթի
շէհրիեալի» լալանընա մազհար
օլմուշ :

— Էտիրնէտէն կէլէն խուսուսի
պիւր մէթթուպա պիւնաէն . թիւրք
հիւթիւմէթի պիւր չօթ քէօլլիւ
պուլկարլալ չըմէնտըլէր վալիլ
լարընա տօլտուրուր վէ գաթար
Էտիրնէտէն կէլէնապ պիւր սաթ
իլէրլէտիթտէն սօնրա վալիլարտա
պուլընտան պիւթիւն պուլկարլալ
գաթլ իթտիլիլ . վէ գաթարը թէթ
րար Էտիրնէյէ կէրի շէվիլիլ .
Պու վահիլիլ պիւթիւն Էտիրնէ
էհալիսինէ տէհէթ վէրմիշ օլուպ
քիմսէ խանէլէրտէն տըլարը չըթ .
մայա ճէսարէթ իտէմէլ իմիշ :

Ի Ր Ա Ռ Ո Ւ Ա

Թիթիլալտէ նէլը օլընան կոլ-
կալա նամ կազէթանըն պէյանը
իւղէն Եղիսաթէթիպօլա եազըն
պիւր գալ պիւն Էրմէնիլէր թէնէթ .
միւ օլընապ. քիլիսէ վէ մանսաթըր
էմլաթլարընըն հիւթիւմէթ իտա .
րէսիլէ իհալէ օլընմատընա գարը
բրօթէսի իթմիշլէր . Բօլիս վէ
ասթէրլէր նիւմայիշիլէրի տաղըթ-
մաթ իսթէմէլէրինտէն աթըլան րէ-
վօլլէր տարպէլէրինտէն պիւր բօլիս
վէ պիւր ասթէր եարէլէնմիշլէր .
Ասթէրլէր տախիլաթէ իտուպ Էր-
մէնիլէրտէն եէտի քիլի էօլմիշ
վէ 27 եարէլէնմիշ տիւր :

Ի Ր Ա Ռ Ո Ւ Ա

Րուսէն հիւթիւմէթի Ճրճօպա-
տա պուլուսան զարիպ էրմէնիլէր .
տէն 22 քիլի պիլա ճիւրմ թու-
թուպ Պուլկարիայա սիւրմէթ իս-
թէմիշ իտէտէ Բաւսլուք իսթէլէ-
սինտէն Պուլկար հէթիւմէթի տն .
լէրի գապուլ իթմէյուպ կէրի շէ-
վիլմիշ :

Րէվայէթէ կէօթէ մէլքիւր պէտ-
պալտ միլլէթտալարմըլ քէօս-
թէննէյէ նազլ իլէ Սլթանպօլա
կէօտէրիլէնէթ իմիշլէր . Ֆազաթ
քէօսթէննէթիլլէր միլլէթտալարը-
մըլըն միւսէլլէմ օլան ինսանրէր-
վէլիլիլ վէ զարիլէթ քէլիլիլ սալի-
սինտէ մէլքիւր 22 քիլիլին Սլթան-
պօլա կէօտէրիլմէյէնէկիլին մէմուլ
իտէրիլ :

Մ Ի Ի Թ Է Ն Է Վ Վ Ի Թ Է

Ինկիլթէրալըն Լէյսէսթէր շէհ-
րինտէ պիւր միթիլիլ լէնէթմիւս օլը-
նարաթ . Մաթէթիլիլաթա պուլկար-
լարն մուհաթիլաթ իշիւն ինկիլիլ
հիւթիլ մէթիլին միւտալիլէսի իտ-
տա օլընտը :

— Ա. միթիլանըն Չապլաթով գա-
տապասընտա պիւր խրիթիլան գա-
տըն պիւր եահալտի խանէսինտէ
գաթլ օլընմըլ տէյու գուհուր իտէն
չայեա իւղէրինէ, հիւթիւմէթի թէթ
զիպի խիլաթընա օլտաթ . քէօլլիւ
էհալի Եահալտիլիլէ հիւթու միտուպ
չօթլարը եարէլէտի վէ խանէլէրին
ճալարընը գըրտը . իթիլիլալա
ըլմ սաթլ տէվաթ իթմիշ տիւր :

— Սիւրպիլանըն Նիշ շէհրինտէ
տէրտէթ օլընտըլարը եազմըլ
օլտըլըմըլ 24 գապիլլէր Պէլկրա-
տա նազլ օլընապ . Էվրազլարը պէր
վէնէի մուհաթէմէ հարպիէ նէզա-
րէթիլլէ թէպիլ օլընմըլ տըր :

— Իմթէրաթ օլիլիլէլմ հոլ գա-
րիայա կիլմիշ տիւր :

Ի Թ Ա Վ Ի Ա

Իրալիա նամ կազէթանըն պէ-
յանը իւղէն, Չար վէ Չարից հոլտ .
24 տէ Բօմայա վսալ օլուպ 27 է
գատար օրատա գալաճազլար .
Բօմա պէլէտիլլէ ղէյիսի Չարը վէ
Չարիցայը գապուլ իթմէթ ի-
շիւն լազըմ օլան թէրթիպաթըն
իծրապընը էմր իթմիշ տիւր :

— Իթալիա գըրտըլընըն Նոյեմբրտէ
ինկիլիթէրայա կիտէնէկիլ միւրէվլի
տիւր :

— Սիպտ . 18 տէ վիլէննատա իմ-
բէրաթօր վիլիլէլլին Ֆրանց Եօ-
զէթ իլէ միւլաթաթլարը էսանսըն-
տա Ալման խարիճիէ նազըրը գօնթ
Պիլլիլըն տախի հազըր պուլընա .
ճաղը Պէրլիլտէն պա թէլէկրաթ
պիլտիլմիշ տիւր :

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

Պոլիկարթիլլէ—ՀԱՅԵՐԷՆ—ՏԱՃԿԵՐԷՆ
3 Օ Ր Ի Ն Ե 8

ԱՍՏԱՏՈՒՐ ՄԱՐԶԻԳԵԱՆ

Հրատարակուած են տոպիկն 14
պրակիլըն եւ միւսգեալին տպա-
գրու թիւընը մեծ փոթով յառաջ կը
տարուի :

Բաժանարգադրուիլըն ղեռ կը
չարուակուի :

Բաժանորդագիւն ի 5 ֆր. կալիլիկ
ճամբու ծախքը մեր վրայ :

Փափաքողը բաժանորդագրուելու
համար ղիմելու են Մասնախուժիկ
գանձապիտին հետեւեալ հասցէով .
Տ. Մասթիս Եակոբեան—Սօֆիա

ՎԱՐԺԱՊԵՏ ԳՈՒՋՈՒԻ

Շուլայի Հոգաբարձութիւն կողմէ
կը խնդրուի ծանուցանել թէ տեղւոյն
Ազգ. վարժարանը ղլխաւոր ուսուց-
չի մը եւ օգնական երաժիշտ գասաուրի
մը պէտքը ունի :

Այս պաշտօններուն յարմարութիւլ
ուսեղողներ պէտք է գիմեն Տ. Թորոս
Մ. հճի. Ստեփանեանի Շուլուր :

Թէ՛ նախալիթարանի եւ թէ՛ Ման-
կապարտէղի մէջ ուսուցչական պաշ-
տօնիւր վարած Օրիորդ մը կը փափա-
քի ազգային վարժարանի մը մէջ կրկին
պաշտօն ստանձնիլ :

Բանակցութեան համար առաջին ան-
գամ հարկ է խմբագրութեանս դիմիլ :

ՏՕՊՐԻՉԻ համար երաժիշտ — Ուսու-
չի մը պէտք կայ . Պէտքէ գիմիլ տեղի
ւոյն թաղ . խորուրդին :

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ կամ ՄՐՄՈՒՅ ՀԱՅ-
ԿԱԿԱՆ . Այս երգարանը Բ. Բնիկ
տպագրութիւլ աւելի ճոխացած ու բա-
րեփոխուած է . եւ հակառակ դէպ-
քի ազգային վարժարանի մը մէջ կրկին
պաշտօն ստանձնիլ : Գին 1 Ֆր.

ՆԵՏԱ կամ ՄՍՄԻՍ ՊԱՏԱՆԸ .
Պուլկարիլ ազատութիւնէն առաջ
Պուլկար գիւղացիին թուրքերէ կը-
րած տառապանքները ու անոնց նիստ
ու կացը կը պատկերացնէ : Եւս հե-
տաքրքրական : Գին 50 ՍԱՆՔ .

ՀԱՅԵՐԷՆԻԿԻ ԶՈՂՆԵՐ . Պատկը մը
Տաճկահայաստանի իրական կեանքին,
զրեց Ղ. Նահապետեան :

Ձեղնեալ Գին 1 Ֆր .
ԹԻՍՊԱՐՏ Ա. հատոր (162 էրես) 1 ֆր.
ԹԻՍՊԱՐՏ Բ. հատոր (432 էրես) 2 ֆր.
Այս գիրքերը տառալու համար
պէտք է ղիմել իրաւունքի խմբարու-
թեան , բօթի ճախքը 10ական
սանթիմ միտաեղ ղրկելով . իսկ գիւր-
քերու արժէքին համար , կից ուրիշ
ղիւրթիլիլներ պակսիլ , կ'չնդունուի
նամակագրոյմ 10 ՕՐ ԳՆՂՆՈՎ :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱՆԻԿԻԿԻՆԵՐ

Ձեթթիւնի ԱՆՅԱԼԷՆ ԵՒ ՆԵՐԿԱՆ .
Յէն : Այս հետաքրքրաշարժ պատմու-
թիւնը ամփոփուած երկու հատորնե-
րու մէջ , կարծէ որ ամեն հայաստան
ուսեղանայ :

ԳՈՂ ՄԺՏՕ Գինն է 2 ֆր. զոյա-
նալիթ հատոյթ յատկացած է հայ ու-
րերուն :

Ողբացեալ ՄԻՈ—ՇԱՀԷՆԻ մեծադիր
պատկեր . Գին 1 ֆր. զոյանալիթ հա-
տոյթ յատկացած է Դահիլէի Լուսարն-
Ընթերցարանին :

Գիմել Տ. Յ. Կ. ՃԱՆԿԻԿԻԿԵԱՆԻ
Վ Ա Ռ Ն Ա

Печатница Взаимность Вари.

Одговорник Н. Драгулов